

BETÆNKNING

Afgivet af Lovudvalget

Vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om Grønlands Selvstyres udtalelse til kongelig anordning om ikrafttræden for Grønland om ændringer til CPR-lov.

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Inatsisartutmedlem Anders Olsen, Siumut, formand

Inatsisartutmedlem Iddimangiiu Bianco, Inuit Ataqatigiit, næstformand

Inatsisartutmedlem Michael Rosing, Demokraterne

Inatsisartutmedlem Laura Tàunâjik, Siumut

Inatsisartutmedlem Aqqaluaq B Egede, Inuit Ataqatigiit (suppleant)

Udvalget har efter 1. behandlingen den 15. oktober 2015 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og baggrund

CPR-loven blev i Danmark ændret ved lov nr. 545 af 29. april 2015. Ændringen giver personer, som udsættes for trusler mod deres person i forbindelse med æresrelaterede og samlivsrelaterede konflikter, mulighed for en særlig adresse beskyttelse. Den særlige adressebeskyttelse giver mulighed for, at personen bliver registreret som værende uden fast bopæl i kommunen¹. Beslutningsforslaget går ud på, at Grønlands Selvstyre tilslutter sig, at denne ændringslov sættes i kraft for Grønland.

Baggrunden for ændringen er, at den almindelige navne- og adressebeskyttelse efter lovens § 28 (i hvert fald i Danmark) har vist sig utilstrækkelig til at beskytte ofre i æresrelaterede og samlivsrelaterede konflikter. Paragraffen begrænser kun videregivelse af navne og adresseoplysninger til private. Myndighederne (og i en vis udstrækning myndighedernes

¹ I beslutningsforslaget oplyser Naalakkersuisut, at den særlige adressebeskyttelse giver mulighed for, at personen bliver registreret som *fraflyttet kommunen*. Dette synes dog at måtte bero på en fejl, jf. anordningsudkastets ordlyd og oplysningerne i det som bilag til beslutningsforslaget optagne resume af anordningen.

ansatte) har imidlertid adgang til oplysningerne, hvilket kan indebære en risiko for, at oplysningerne uberettiget videregives, f.eks. fordi det overses, at adressen er fortrolig.

Det oplyses i beslutningsforslaget, at det er politiet, som træffer afgørelse om, hvorvidt en person kan opnå den særlige adressebeskyttelse. Ved afgørelsen tages udgangspunkt i det konkrete trusselsniveau for offeret. I vurderingen indgår også offerets evne til og mulighed for at hemmeligholde sin adresse, samt de andre beskyttelsesmuligheder, som politiet har til rådighed.

Det er en forudsætning, at adressebeskyttelsen iværksættes i forbindelse med en flytning. Den bedste adressebeskyttelse må i almindelighed antages at opnås i forbindelse med flytning til en anden by.

Adressebeskyttelsen indebærer, at den beskyttede i CPR-registret registreres som værende uden fast bopæl. En sådan ordning vil indebære visse ulemper for såvel myndighederne som den enkelte borger

Ændringsloven regulerer ikke, hvordan oplysning om borgerens adresse skal håndteres af myndighederne, herunder bopælskommunen. Kendskab til den beskyttedes adresse kan være nødvendig i forbindelse med en afgørelse, som kommunalbestyrelsen skal træffe, f.eks. en afgørelse om, hvorvidt den beskyttede er berettiget til en ydelse, eller i forbindelse med optagelse af den pågældendes børn i en kommunal daginstitution.

Kommunalbestyrelsen bør derfor forholde sig til, hvorledes sådant nødvendigt adressekendskab skal håndteres i kommunen og eventuelt fastsætte nærmere retningslinjer herfor.

For at sikre, at beskyttelsen bliver effektiv, er det væsentligt, at kommunalbestyrelsen i bopælskommunen sikrer, at borgerens faktiske adresse kommer så få kommunalt ansatte til kendskab som muligt.

2. Førstebehandlingen af beslutningsforslaget

Under førstebehandlingen af forslaget nød forslaget bred tilslutning fra Inatsisartut's medlemmer. Dog blev der under debatten opfordret til, at udvalget i forbindelse med behandlingen af forslaget forholder sig til eventuelle høringssvar, og i den forbindelse er opmærksom på, hvorledes kommunerne har forholdt sig til den opgave, de med forslaget vil blive pålagt at løse.

3. Høringssvar

I forbindelse med udvalgets behandling af forslaget har udvalget gennemgået hørings svarene, der er indgået i forbindelse med den offentlige høring af beslutningsforslaget.

Indledningsvist skal udvalget kort bemærke, at det ville være hensigtsmæssigt, om det senere modtagne høringsnotat havde været optaget som et bilag til beslutningsforslaget.

Med hensyn til det modtagne høringsmateriale, kan udvalget oplyse, at samtlige kommuner, samt KANUKOKA, har modtaget forslaget i høring. Det er i den forbindelse modtaget bemærkninger til forslaget fra KANUKOKA, Qeqqata Kommunia og Kommuneqarfik Sermersooq. Rent generelt kan det siges, at forslaget nyder bred tilslutning fra høringsparterne, også fra kommunerne.

Qeqqata Kommunia bemærker, at kommunen ikke har bemærkninger til forslaget.

KANUKOKA bemærker at:

”Lovændringen forventes at indebære mindre administrative og økonomiske konsekvenser for kommunerne i form af registreringer i CPR, og sikring af at oplysninger om pågældendes adresser holdes i en snæver kreds i kommunens forvaltning.

KANUKOKA har ikke yderligere bemærkninger til lovforslaget.”

Kommuneqarfik Sermersooq støtter hensigten om at beskytte personer, der er udsat for trusler m.v. Kommunen giver dog udtryk for, at kommunen på baggrund af nuværende erfaringer ikke har oplevet et behov for den type beskyttelse, som ændringsforslaget indeholder. Afslutningsvis bemærker kommunen at:

”Kommuneqarfik Sermersooq ser ændringsforslaget som overflødig i forhold til faktiske grønlandske forhold, men tiltræder alligevel, for at målgruppen skal kunne flytte mellem Danmark og Grønland uden at sikkerheden bliver forringet.”

Et hørings svarnotat, hvori der er redegjort for disse og øvrige hørings svar, samt Digitaliseringsstyrelsens bemærkninger hertil, er optaget som bilag til denne betænkning.

4. Lovudvalgets bemærkninger vedrørende beslutningsforslaget

Lovudvalget har noteret sig, at ændringen af CPR-loven udspringer af den danske regerings nationale strategi mod æresrelaterede konflikter, fra 2012.

Æresrelaterede konflikter er konflikter, der opstår inden for en familie, på baggrund af en opfattelse af, at et medlem af familien har overtrådt nogle normer, og derved krænket familiens ære og omdømme. Det kan f.eks. være ved at gå udfordrende klædt, være seksuel aktiv inden ægteskab, at have en kæreste, ønske en skilsmisse eller modsætte sig et arrangeret

ægteskab. I nogle familier giver sådanne norm-brud anledning til reaktioner, der dels skal sikre, at den vanærende opførsel bringes til ophør, dels skal genoprette familiens ære. Reaktionerne kan have karakter af overgreb, som f.eks. vold og i nogle tilfælde endog drab (såkaldte ”æres-drab”).

I Danmark forekommer æresrelaterede konflikter i visse familier med indvandrerbaggrund og rod i fremmede kulturer med andre normer.

Her i Grønland er æresrelaterede konflikter derimod antageligt et fuldstændigt ukendt fænomen.

Den foreslåede adressebeskyttelse finder imidlertid ikke kun anvendelse på personer, som er truede på grund af æresrelaterede konflikter, men også på personer, som er truede på grund af samlivsrelaterede konflikter. Det kan f.eks. være kvinder, som efter et samlivsbrud opsøges og udsættes for chikane eller andre overgreb, herunder vold, fra den tidligere partner. Sådanne tilfælde må formentlig antages at være ganske udbredte her i landet.

I dag har sådanne kvinder den mulighed at få hemmelig adresse i medfør af § 28 i Lov om Det Centrale Personregister. Det indebærer, at oplysning om deres adresse ikke må videregives til private. Myndighederne har imidlertid adgang til oplysningerne, hvilket kan indebære en risiko for, at oplysningerne uberettiget videregives, hvis f.eks. en offentlig ansat ikke har været opmærksom på, at en hemmelig adresse indgår i materiale, som videregives til private efter regler om aktindsigt eller partshøring.

Lovudvalget er ikke bekendt med, i hvilket omfang dette i praksis udgør et problem, men har noteret sig, at i hvert fald Kommuneqarfik Sermersooq angiver ikke at have oplevet sådanne problemer.

Ydermere er Lovudvalget opmærksomt på, at det i grønlandske byer og bygder i praksis vil være umuligt at hemmeligholde en adresse, men mindre man fraflytter den pågældende by eller bygd – og selv i så fald vil hemmeligholdelse kunne være vanskelig. Hertil kommer, at flytning til en anden by i praksis vanskeliggøres af den meget udbredte boligmangel her i landet.

Den praktiske effekt af lovændringen forekommer derfor tvivlsom, og spørgsmålet er, om vi som lovgivende magt ikke bedre ville kunne hjælpe kvinder, som her i landet er udsat for vold og andre overgreb fra eks partnere, gennem f.eks. regler om udvidet brug af polititilhold, eventuelt kombineret med mulighed for overfaldsalarmer. En undersøgelse af dette spørgsmål falder dog uden for rammerne af nærværende betænkning.

Uanset at det således for udvalget fremstår tvivlsomt, om der her i landet er et faktisk behov for lovændringen, og om lovændringen i praksis kan antages at have nogen nævneværdig effekt, og uanset de praktiske ulemper, som for myndigheder og beskyttede vil være forbundet med den foreslåede ordning, har Lovudvalget ikke fundet fuldt tilstrækkeligt grundlag for at indstille forslaget til forkastelse imod Naalakkersuisuts ønske.

Lovudvalget har herved lagt vægt på de gennemgående positive eller neutrale høringssvar og på tilslutningen fra Inatsisartut's partier under førstebehandlingen.

5. Lovudvalgets indstilling

Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse.

Udvalget opfordrer dog Naalakkersuisut til at henlede rigsmyndighedernes opmærksomhed på en mulig teknisk fejl i udformningen af anordningsudkastets § 1, nr. 1. Bestemmelsen er udformet ud fra den forudsætning, at den gældende anordnings § 6, som ændret ved den forventede anordning af den lovændring, som Inatsisartut under FM 2015 gav sin tilslutning til, har 6 stykker. Umiddelbart synes bestemmelsen imidlertid kun at bestå af 5 stykker.

Med disse bemærkninger overgiver Lovudvalget forslaget til 2. behandling.

Anders Olsen,
Formand
Siumut

Laura Tàunâjik
Siumut

Michael Rosing
Demokraatit

Aqqaluaq B Egede
Inuit Ataqatigiit

Iddimangiiu Bianco
Inuit Ataqatigiit